

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Undervisningsudvalget om elevfordeling på gymnasier
Titel	Svar på spørgsmål J
Målgruppe	Undervisningsudvalget
Arrangør	Undervisningsudvalget
Taletid	4-5 minutter
Tid og sted	Tirsdag den 23. oktober 2018 kl. 14 i Folketinget

Disposition

1. Indledning
2. Svar på spørgsmål J

1. Indledning

- Tak for at indbyde os til samråd.

2. Svar på samrådsspørgsmål J

- Udfordringerne med elevfordeling på de almene gymnasier de er, som Jacob Mark siger, ikke nye. Vi har drøftet emnet meget længe og mange gange.
- Udlændinge- og integrationsministeren og jeg var blandt andet kaldt i samråd om emnet i januar måned.
- Elevfordeling på gymnasierne det er ikke nogen nem opgave, og der er ingen lette løsninger på de udfordringer, vi ser rundt om på flere af landets gymnasier.
- Som jeg også sagde tilbage i januar, rummer spørgsmålet om elevfordeling på gymnasierne flere aspekter end blot spørgsmålet om en mere blandet elevsammensætning.
- For det første er der hele spørgsmålet om elever og forældres ønske om at komme ind på et bestemt gymnasium. Der er hensynet til elevernes valgmuligheder blandt andet i forhold til gymnasiernes faglige profil og kultur.
- For det andet er der et hensyn at tage til udkantsgymnasier. Vi skal sikre, at der er gymnasier geografisk fordelt i hele landet.
- Derudover så er der udfordringer i forhold til elevsammensætningen og de kultursammenstød og parallelverdener, som det kan give anledning til. Det er denne udfordring, som der spørges til på dette samråd.
- Det er imidlertid vigtigt at være bevidst om, at hvis man ændrer på reglerne for at imødekomme én af disse udfordringer, så kan det medføre en forskydning i forhold til de andre udfordringer.
- Spørgerne synes at forudsætte, at en del af løsningen er en mere blandet elevsammensætning.

- For mig er det et spørgsmål om integration mere end et spørgsmål om fordeling af elever på gymnasierne.
- Parallelsamfund og kultursammenstød det er jo ikke kun en fare, der lurer på gymnasierne. Det er en udfordring i skolen, på arbejdspladsen, i boligblokken og mange andre steder i vores samfund.
- Alene antallet af unge med udenlandsk herkomst i enkelte fordelingsudvalg gør det meget svært at løse integrationsopgaven ved hjælp af en anden elevfordeling.
- På landsplan udgjorde andelen af børn og unge under 18 år med udenlandsk herkomst 13 procent i 2017. I eksempelvis Ishøj Kommune var andelen på 36 procent og i Brøndby Kommune var den 35 procent.
- Denne udfordring kommer ikke til at forsvinde. Heller ikke selvom vi fordeler eleverne anderledes. Der er lige mange elever med denne her baggrund, uanset hvordan vi fordeler dem.
- Det er vigtigt, vi får en diskussion af, *hvem* der har ansvaret for at integrere børn og unge med udenlandsk herkomst. For mig at se så giver svaret næsten sig selv: Det er forældrene.
- Det er forældrenes ansvar at lære deres børn at tale dansk – og det er ikke mindst forældrenes ansvar at sørge for, at deres børn bliver en del af det danske samfund med alt hvad det indebærer af frihed og lighed.
- Som samfund kan vi blandt andet også bidrage ved at arbejde mere målrettet med bekæmpelse af vold i skole og hjem.
- Når det er sagt, er det også vigtigt, at gymnasierne er *tydelige* omkring værdier som frihed, demokrati og ligestilling, så eleverne reelt møder danske værdier og dansk uddannelseskultur på gymnasierne.
- Jeg har sendt et hyrdebrev til ungdomsuddannelsesinstitutionerne med opfordring til at indarbejde regler om demokratisk adfærd og medborgerskab i studie- og ordensreglerne.
- Jeg har også nedsat en rådgivningsgruppe, som skal komme med input og rådgive om demokratisk dannelse.
- Derudover har vi taget initiativ til at stramme op i forhold til studie- og ordensreglerne, som er udvidet for at styrke skolernes lokale ledelsesrum. Ledernes muligheder for at sanktionere elever, der overtræder studie- og ordensreglerne, de er styrket.

***

- Det her, det handler om meget mere end bare opdeling af elever på vores gymnasier. Fordi gymnasiet er ikke bare et integrationsprojekt.
- Det er ikke rimeligt at tørre integrationsindsatsen af på danske børn og unge.
- Gymnasiernes hovedopgave er at danne og uddanne unge mennesker – på tværs af hud- og hårfarve.
- Der er tale om en kompleks problemstilling, og der kan være forskellige måder at angribe problemerne på.
- Fordelingsudvalg Øst i Region Midtjylland, som omfatter Langkaer Gymnasium, har ved de seneste to års optag haft dispensation til at fastsætte lokale elevfordelingsregler. De lokale fordelingsregler har taget udgangspunkt i karakterer og elevernes bopæl. Langkaer Gymnasium har dog fortsat en række udfordringer.
- Det kan være svært at finde succeshistorier om den model, hvor elever fragtes med bus til en anden skole end den nærmeste for på den måde at opnå en anden elevsammensætning.
- Omvendt har Frederiksberg Gymnasium optaget elever til seneste skoleår på baggrund af en profil om kompetent medborgerskab. Gymnasiet har oplyst, at profilen har skabt en positiv udvikling.
- Regeringen fremlagde i parallelsamfundsudspillet et ambitiøst forslag, som balancerede hensynet til at sikre en bedre elevsammensætning og elevernes frie valg af gymnasium.
- Det var der desværre ikke politisk opbakning til.
- Derfor er vi nødt til at gøre noget andet.
- Regeringen har efterfølgende præsenteret gymnasieforligskredsen for et par initiativer på den korte bane, herunder et bud på lovændring, som kunne gælde fra næste optag. Det har spørgerne imidlertid ikke villet støtte.
- Desuden mener regeringen, at der er brug for et mere solidt analytisk grundlag for de videre drøftelser af mulige nye permanente elevfordelingsmodeller.
- Det er relevant at inddrage elementer som blandt andet demografisk udvikling, elevsammensætningen i et givet område, elevernes valgfrihed og kapacitetsfastsættelse.

- Regeringen er i færd med at nedsætte en ekspertgruppe, som skal opstille og vurdere forskellige elevfordelingsmodeller. Modeller, der kan modvirke udfordringer med koncentration af elever med udenlandsk herkomst og samtidig tage højde for udkantsproblemer.
- Ekspertgruppens arbejde skal tage udgangspunkt i en grundig analyse af blandt andet elevstrømme og demografi.
- Det arbejde skal give os et solidt grundlag for politisk at drøfte og træffe beslutning om fremtidige elevfordelingsmodeller.
- Svaret på spørgsmål J er derfor, at ja, jeg er villig til at se på andre elevfordelingsprincipper.
- Men det er vigtigt at finde en model, der passer til og værner om gymnasiernes historie og indretning.
- Jeg mener, at beslutningen om, hvilken model der er den bedste på langt sigt, skal afvente ekspertgruppens rapport.
- Men det er ikke nogen hemmelighed, at jeg frygter, at nogle modeller risikerer fuldstændig at afskaffe det frie valg for de unge.
- Som jeg indledte med at sige, er det ikke kun et spørgsmål om elevsammensætningen. Problemstillingen er mere kompleks end som så, og vi skal have inddraget alle aspekter for at kunne finde den bedste løsning.
- En anderledes fordeling er ingen garanti for, at konkrete integrationsproblemer vil blive løst.
- Vi skal med andre ord tænke os grundigt om – og vide, HVAD vi gør, inden vi griber til noget så drastisk som at tvangsfordele unge mennesker i integrationsens hellige navn.
- For at sige det, som det er, og sådan, som jeg tænker: Jeg opfatter det på den måde, at oppositionen undervurderer antallet af elever med denne baggrund og måske har en lidt for stor tro på, at man rent logistisk vil kunne lave en eller anden omfordelingsøvelse, som ville gøre alle tilfredse.
- Jeg synes også, at oppositionen nedvurderer, hvor vigtigt det er for familierne, både de unge mennesker og deres forældre, at have indflydelse på, hvilken ungdomsuddannelse de gerne vil gå på. Hvis vi kigger ud i den ganske verden, så er det noget, familier går ekstremt meget op i. Det er uanset, om man kommer fra en socioøkonomisk svag baggrund eller stærk baggrund, så er det vigtig-

tigt for folk at have indflydelse på, hvor de går i skole, og hvad for en ungdomsuddannelse de går på.

- At fratage dem den mulighed – og det mener jeg ville blive konsekvensen, hvis man laver en omfordeling, som virkelig omfordeler alle de unge mennesker, der er tale om her, – det er en meget, meget stor omkostning for almindelige danske familier.
- Så udover de 36 milliarder kroner, som danskerne betaler hvert år for en integration, der er slået fejl, så vil man også bede dem om at aflevere deres frihed. Og det, mener jeg, ikke er rimeligt.
- Tak.